

Interreg
CENTRAL EUROPE

RESTAURA

European Union
European Regional
Development Fund

Revitalizácia historických
budov prostredníctvom
schém PPP
(verejno-súkromných
partnerstiev)

PROJEKT RESTAURA

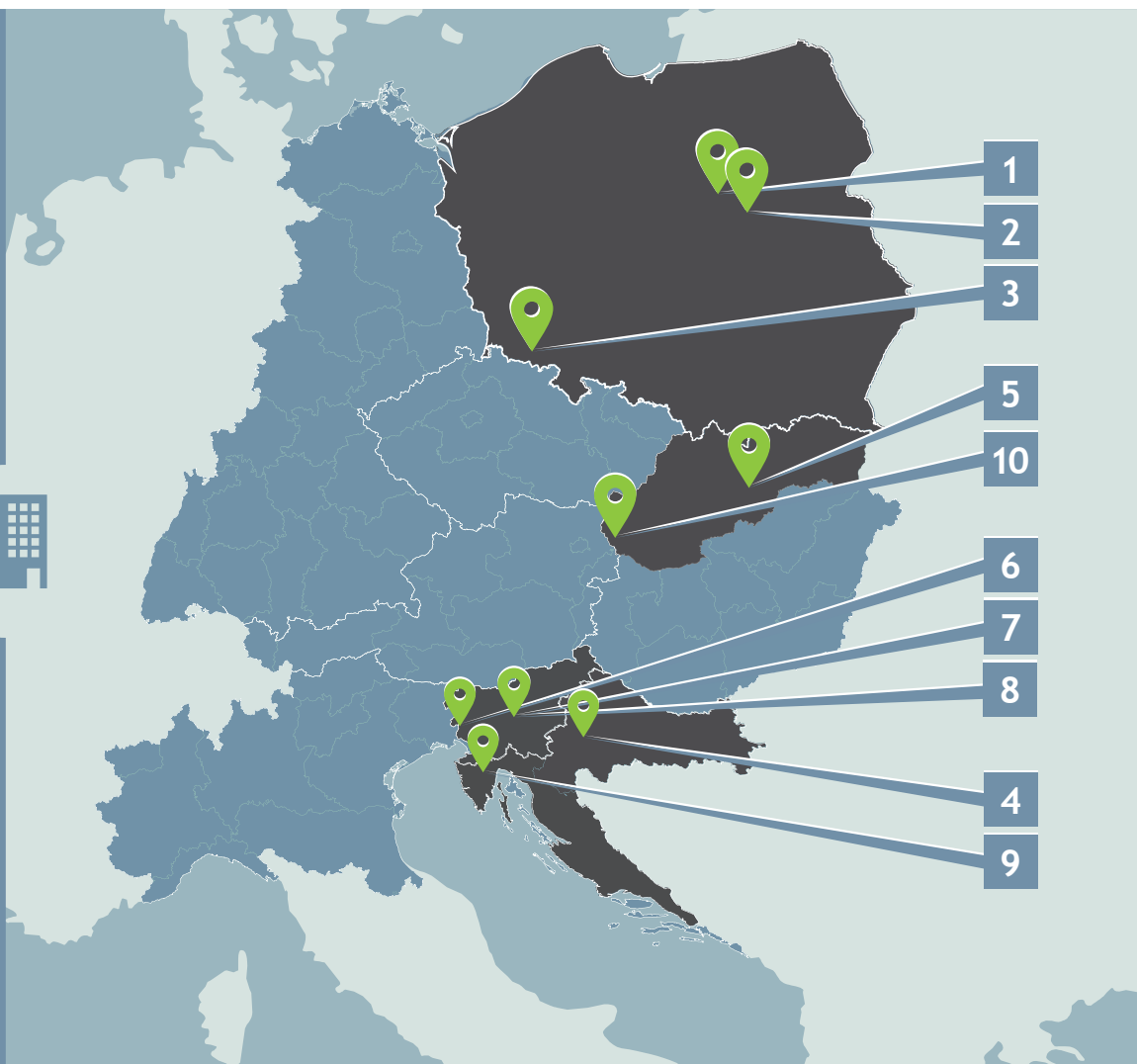
KTO SME?

Sme partnerstvom 10 inštitúcií zo 4 krajín zameraných na podporu a rozmiestnenie investícií NA revitalizácie historických budov s využitím súkromného a verejného financovania prostredníctvom programov verejno-súkromného partnerstva.

- **Mesto Nowy Dwór Mazowiecki**
Hlavný partner
- **Inštitút PPP**
Projektový partner
- **FUNDACJA Ochrony Krajobrazu**
Projektový partner
- **IRMO**
Projektový partner
- **Agentúra pre rozvoj Gemera**
Projektový partner
- **Mesto Nova Gorica**
Projektový partner
- **Fakulta obchodných vzťahov**
Projektový partner
- **Výskumné centrum Slovenskej akadémie vied a umení**
Projektový partner
- **Mesto Buzet**
Projektový partner
- **Ekonomická univerzita v Bratislave**
Projektový partner

RESTAURA

Revitalizácia
historických
budov
prostredníctvom
PPP schém

ČO ROBÍME

Nedostatok dostupných finančných zdrojov je jedným z kľúčových problémov väčšiny vlád pri ochrane a zachovaní ich kultúrneho dedičstva. Tento problém nadobúda osobitný význam v stredoeurópskom regióne, v ktorom búrlivá história a geopolitická rekonfigurácia viedli k veľkému počtu zanedbaných alebo opustených historických budov, ktoré sa neustále rozpadajú. Tieto budovy sa často nachádzajú v znevýhodnených oblastiach s hospodárskymi a sociálnymi problémami, ktoré si vyžadujú okamžitý zásah.

RESTAURA sa zameriava na identifikáciu, testovanie, hodnotenie a propagáciu osvedčených postupov pri využívaní verejno-súkromných partnerstiev na revitalizáciu historických miest a budov. Schéma PPP umožňuje organizáciám kombinovať jedinečné prostriedky a zručnosti verejného a súkromného sektora na ochranu zdrojov dedičstva. S obmedzenými verejnými zdrojmi, ktoré sú k dispozícii na tento účel (napríklad národné fondy a fondy EÚ) je zapojenie súkromného financovania a odborných znalostí prostredníctvom PPP jedinou alternatívou na zachovanie a zabezpečenie nepretržitého riadenia unikátneho dedičstva strednej Európy. Až doteraz bolo len niekoľko príkladov PPP, ktoré sa používajú v revitalizačných projektoch v rámci Európy. Cieľom projektu RESTAURA je podporiť skutočnú zmenu k lepšiemu využívaniu PPP v celej strednej Európe (inovácia).

RESTAURA združuje 4 krajiny strednej Európy: Poľsko, Slovensko, Slovinsko a Chorvátsko. V každej z týchto krajín kombinácie verejných a súkromných inštitúcií (miestne orgány, výskumné a vzdelávacie inštitúcie, združenia PPP a mimovládne organizácie, rozvojové agentúry) spoločne vyvíjajú a implementujú revitalizačné projekty. Práve toto je oblasť, ktorá je pre členské štáty EÚ zo strednej Európy stále veľmi nová od, a nadnárodná výmena skúseností zlepši mieru úspešnosti týchto projektov.

VÝSLEDKY PROJEKTU:

- Jasná stratégia a akčné plány
- Prístup k existujúcim nástrojom a vývoj nových nástrojov
- Podpora pilotných akcií a poskytovanie seminárov pre verejné orgány, ktorých cieľom je využívať modely PPP na renováciu a prinášanie nového života opusteným a zhoršeným historickým budovám

Školenia a posilnenie kapacít verejného sektora

RESTAURA povzbudzuje a podporuje profesionálov pri budovaní ich schopnosti revitalizovať budovy patriace k dedičstvu prostredníctvom prístupu PPP. Prvý špecifický cieľ sleduje intervenčnú logiku projektu RESTAURA, že môžeme urobiť zmenu len školením a zvyšovaním povedomia a kompetencií odborníkov, ktorí sa budú podieľať na budúcich PPP projektoch.

RESTAURA zlepšuje zručnosti v inštitúciách zapojených do takýchto projektov a tiež zručnosti cieľových skupín, ktoré čelia podobným výzvam, pričom zohľadňuje kľúčové aspekty, ako sú revitalizácia, ochrana, finančné, právne a technické špecializácie.

Projekt RESTAURA uskutoční 20 workshopov pre verejné orgány:

- 4 workshopy v Poľsku,
- 4 workshopy v Chorvátsku,
- 4 workshopy v Slovinsku,
- 8 workshopov na Slovensku.

Tieto workshopy budú zrealizované do konca roka 2018.

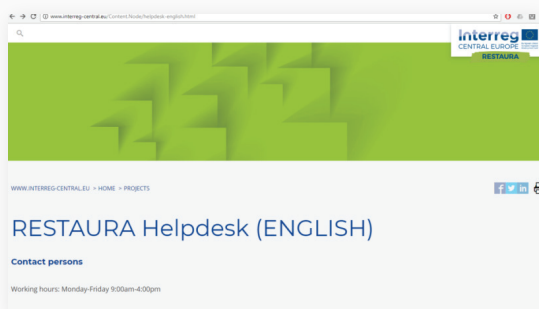
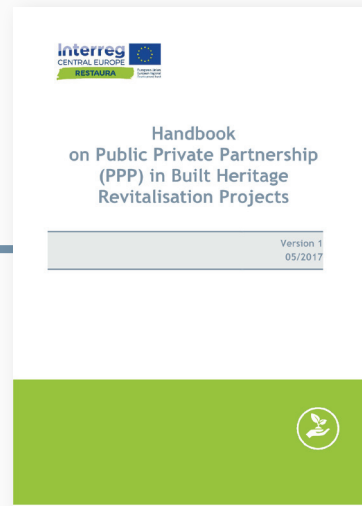

Lepšie stratégie a otestované nástroje na identifikáciu dedičstva, potrieb a miest ako aj typy ako využívať schém PPP

V rámci projektu RESTAURA boli vytvorené nasledovné strategické dokumenty na definovanie vízie, cieľov a priorít revitalizácie historických budov a miest:

PRÍRUČKA o partnerstve medzi verejným a súkromným sektorom v projektoch kultúrneho dedičstva

Príručka o verejno-súkromnom partnerstve (PPP) v projektoch revitalizácie kultúrneho dedičstva je dokument vyvinutý s cieľom pomôcť verejným i súkromným potenciálnym zainteresovaným stranám PPP optimálne pripraviť a úspešne realizovať projekty v rámci schémy PPP venovanej problematike revitalizácie.

RESTAURA HELPDESK

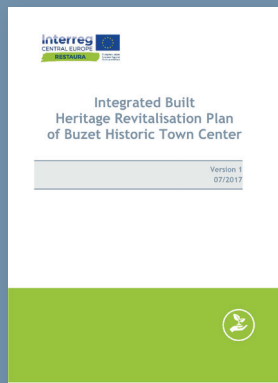
Helpdesk RESTAURA je nástroj vyvinutý na poskytovanie rýchlych odpovedí na otázky týkajúce sa verejno-súkromného partnerstva (PPP) pri revitalizácii z verejných aj súkromných inštitúcií, ktoré sa zaoberajú projektmi PPP alebo sa na nich podieľajú. Cieľom helpdesku RESTAURA je poskytovať služby pre ľudí a inštitúcie, ktoré hľadajú informácie o využívaní PPP v revitalizačných projektoch.

INTEGROVANÝ PLÁN REVITALIZÁCIE KULTÚRNEHO DEDIČSTVA (IPRKD) pre 4 mestá: Bratislava (Slovensko), Buzet (Chorvátsko), Nowy Dwór Mazowiecki (Poľsko), Nova Gorica (Slovinsko)

IBHRP - Dokumentácia verejných stratégií a akčných plánov vrátane definovanej vízie, cieľov a priorít v oblasti revitalizácii historických budov a oblastí. Plány sú vypracované s cieľom identifikovať potreby revitalizácie a možnosti prístupu PPP do všetkých 4 miest.

IPRKD pre historické centrum mesta Buzet

- Tento dokument definuje víziu revitalizovaného historického mestského centra ako ekologicky, sociálne a ekonomicky udržateľné riešenie. Mesto bolo založené na stratégii európskeho kultúrneho dedičstva pre 21. storočie. Stratégia zahŕňa zapojenie miestneho obyvateľstva do všetkých rozhodujúcich rozhodnutí, ochranu pocitu miesta, rešpektovanie životného prostredia, zodpovedné postupy, koordinované aktivity zainteresovaných strán a vytváranie predpokladov na zlepšenie podnikateľských aktivít, ako aj racionálne a ciele investície. Táto stratégia bude implementovaná na základe príkladu The Verzi Palace.
- Hlavné ciele IPRKD historického centra mesta Buzet sú:
 1. vytvorenie priaznivého sociálneho prostredia, čo znamená že historické staré mesto musí zabezpečiť kvalitné bývanie, modernú komunálnu infraštruktúru vrátane likvidácie odpadu, uspokojivé dopravné a parkovacie riešenia, ako aj lepšie sociálne a kultúrne zariadenia
 2. diverzifikácia hospodárskej činnosti, čo znamená vytvoriť rôzne typy obchodných, vzdelávacích, kultúrnych a výskumných aktivít / podnikov sa nachádzajú v starom meste, vytvárajúce zamestnanosť a príjmy pre obyvateľov samotného centra
 3. zvýšenie atraktívnosti starého mesta, čo znamená, že historické centrum musí "získať späť" svoje upravené záhrady, promenády a námestia, ako aj zrekonštruovať a/alebo rekonštruovať budovy a fasády.

IPRKD pre časť Staré mesto v Bratislave

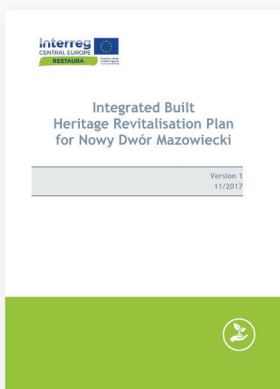
- Tento strategický dokument sa zameriava na analýzu vývoja Starého mesta Bratislavy so zreteľom na jeho

ekonomickú, ekologickú a sociálnu udržateľnosť pri rešpektovaní určitého stupňa urbanizácie a multifunkčnosti historických budov nachádzajúcich sa v centre hlavného mesta. IPRKD je založený na dostupných strategických dokumentoch a berie do úvahy oblasť mestej časti a jej ciele plánovania. Okrem toho zohľadňuje prijaté revitalizačné plány schválené mestským zastupiteľstvom mesta Bratislava, časť Staré Mesto. IPRKD obsahuje zásady a postupy na prípravu a implementáciu PPP revitalizačných projektov, ako aj postup ich ďalšej implementácie a hodnotenie dosiahnutých prínosov.

- Kľúčové ciele IPRKD pre časť Staré mesto Bratislava:

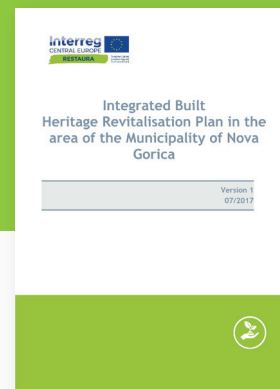
1. Využiť kultúrne dedičstvo v kontexte súčasného spoločenského zriadenia s dôrazom na zachovanie jeho historického charakteru a funkčnosti.
2. Zabezpečiť rozmanitosť činností s dôrazom na sociálne, obchodné, kultúrne, vzdelávacie a výskumné využitie nehnuteľného dedičstva.
3. Zvýšiť atraktivnosť historickej časti Bratislava - Staré mesto vytvorením lepších podmienok pre obyvateľov, návštevníkov a ostatných zainteresovaných strán a zväziť pritom využitie existujúcich historických pamiatok nachádzajúcich sa v častiach historického centra Bratislavy, ktoré neboli predtým revitalizované, ale berú do úvahy prepojenia bývania, zamestnanosti a sociálneho blahobytu.

IPRKD pre Nowy Dwór Mazowiecki

- Ide o strategický dokument, ktorý určuje možnosť sociálneho a ekonomického rastu pre pilotnú oblasť, čo vedie k rozvoju celého mesta. Bol vytvorený s ohľadom na sociálny aspekt ľudí a ich potreby ako centra revitalizačných akcií. Táto stratégia sa bude realizovať na príklade "Slané námestie a nábrežné oblasti."

IPRKD pre mesto Nová Gorica

- Ide o strategický dokument, ktorý obsahuje analýzu potrieb strategických

rozvojových dokumentov v oblasti pilotnej akcie - renovácia hradu Rihemberk, založenie pilotnej akcie v existujúcom rámci, SWOT analýza silných, slabých stránok, príležitostí a hrozieb pri realizácii existujúcich plánov obnovy hradu Rihemberk. Táto stratégia predpokladá, že hrad Rihemberk bude kompletne zrekonštruovaný do roku 2025 a stane sa medzinárodne uznávaným palácom tvorivého myslenia a hospodársky úspešným kultúrnym a turistickým centrom.

- Ciele IPRKD mesta Nová Gorica sú:

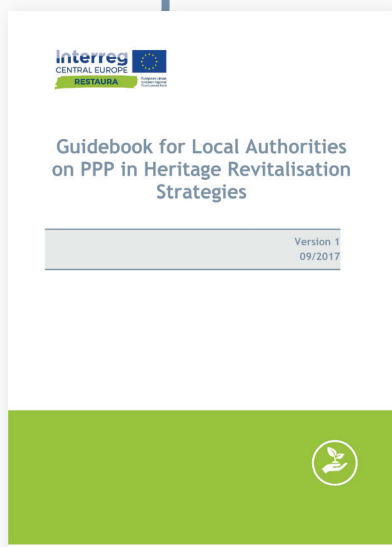
1. využívať kultúrny, prírodný a turistický potenciál areálu hradu a rešpektovať nariadenia pri riadení kultúrnych pamiatok a rozvoji hradu;
2. urobiť hrad zdrojom udržateľného rozvoja regiónu a dlhodobej prosperity miestneho obyvateľstva;
3. rozvíjať a posilňovať značku hradu Rihemberk ako "paláca tvorivého myslenia a tvorenia", čím sa stane jednou z najznámejších oblastí na slovinskej a európskej úrovni;
4. posilniť strategické partnerstvo a spoluprácu so susednými hradmi a kultúrnymi pamiatkami v rámci odvetvia cestovného ruchu a súvisiacich inštitúcií doma i v zahraničí s cieľom posilniť význam, spoločné postavenie na globálnom trhu cestovného ruchu.

PRÍRUČKA pre miestne orgány o princípoch PPP v stratégiách obnovy kultúrneho dedičstva.

Príručka pre miestne orgány o princípoch PPP v stratégiách obnovy kultúrneho dedičstva je dokument pre miestne orgány, ktorý obsahuje usmernenia pre prípravu a realizáciu plánov integrovaného plánovania revitalizácie kultúrneho dedičstva (IPRKD), vrátane zásad a postupov, ktoré môžu zrýchliť revitalizáciu prostredníctvom modelu verejno-súkromného partnerstva (PPP). Obsahuje podrobné pokyny týkajúce sa postupov potrebných na revitalizáciu dedičstva založenú na princípoch PPP.

Začína tým, že definuje integrovaný plán revitalizácie kultúrneho dedičstva, súčasný nástroj revitalizácie dedičstva a načrtáva kľúčové princípy pri vytváraní plánu. Taktiež stanovuje kľúčové zásady týkajúce sa dobrej správy vecí verejných v rámci verejno-súkromného partnerstva. Ďalej sú IPRKD zaradené do kontextu v rámci celkovej perspektívy strategického rozvoja miest a hlavná štruktúra IPRKD končí zoznamom projektov / myšlienok revitalizácie kultúrneho dedičstva získaných z akčného plánu. Toto slúži ako základ pre implementáciu verejno-súkromného partnerstva. Ďalším krokom je analýza rôznych možností poskytovania revitalizačných plánov (od tradičných schém verejného obstarávania, modelov PPP až po možnosti úplnej privatizácie), po ktorých nasledujú osobitné postupy odporúčané pre stratégie revitalizácie dedičstva pomocou modelov PPP (hodnotenie odôvodnenia využívanie modelu PPP a príprava a schválenie návrhu projektu). Nakoniec sú vysvetlené postupy obstarávania súkromného partnera, ako aj uzavretie, implementácia a monitorovanie zmluvy PPP.

4 PILOTNÉ PROJEKTY implementácie princíпов PPP v projektoch revitalizácie

Pilotné akcie sú aktivity vykonávané v Bratislave (Slovensko), Buzet (Chorvátsko), Nowy Dwór Mazowiecki (Poľsko) a Nova Gorica (Slovinsko), pozostávajúce z plánovania a prípravy PPP projektov na revitalizáciu (ako sa uvádza v integrovaných plánoch dedičstva vytvorených z každého mesta), hodnotenia ich výsledkov a prípravy usmernení pre ich ďalšie šírenie. Cieľom pilotov je určiť účinnosť princíпов PPP, určiť správny postup PPP a pripraviť dokumentáciu ešte pred ďalšími tendrami v rámci PPP.

Pilotné akcie budú dokončené v septembri 2018.

Mesto NOWY DWÓR MAZOWIECKI Historický „Plac Solny” (Solné námestie) a nábrežné oblasti

Pilotný projekt v meste Nowy Dwór Mazowiecki bude pozostávať z niekoľkých činností. Mesto plánuje vytvoriť propagačné video na prezentáciu stavu "pred" a "po"

v dôsledku implementácie projektu. Video sa zameria na tie časti mesta, ktoré sú predmetom projektu - t.j Solné námestie a rieka Narew spolu s obytnými oblasťami na severovýchodnom okraji mesta.

Implementáciou pilotných projektov plánuje Nowy Dwór Mazowiecki prilákať súkromný investor do projektu a predstaviť jedinečný potenciál mesta ako miesta pre investície, najmä pre PPP projekty. Keďže PPP je často považované za komplikované a legálne náročné, Nowy Dwór Mazowiecki chce predložiť kompletný koncept, v ktorom majú všetky potenciálne otázky jasné a definitívne odpovede. To sa dosiahne prostredníctvom podrobnej právnej a finančnej analýzy.

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE

Rezidencia Konventa

Pilotným projektom Ekonomickej univerzity v Bratislave je rezidencia Konventa, ktorá sa nachádza v centre starého mesta Bratislavy. Výhodná poloha rezidencie Konventna v samom srdci Starého mesta Bratislavy čini stavbu veľmi zaujímavou pre rôzne skupiny investorov. Samotná budova však nespĺňa základné požiadavky na štandardnú prevádzku, preto je potrebné zaviesť zmeny, ktoré jej umožnia lepšie využitie. Pilotný projekt sa bude týkať prípravy dokumentácie technického návrhu, právnej a finančnej analýzy PPP a stretnutí s potenciálnymi investormi, ktorí majú záujem o PPP. Cieľom pilotného projektu je dosiahnuť revitalizáciu tejto budovy a jej využitie prostredníctvom súkromného sektora. Ekonomická univerzita v Bratislave plánuje v rámci tejto budovy prevádzkovať Business Transfer Hub.

MESTO NOVÁ GORICA

Hrad Rihemberk

Pilotný projekt mesta Nová Gorica sa sústreďuje na hrad Rihemberk, kultúrnu pamiatku národného významu, ktorá sa nachádza na juhozápade Slovinska a ktorá spája dve dôležité oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva: údolie Vipava a planinu Karst. Počas pilotného projektu bolo možné nadviazať dobrú komunikáciu s miestnymi zainteresovanými stranami, uzatvoriť plán obnovy integrovaného dedičstva pre mesto Nová Gorica ako aj diskutovať a navrhnuť nové využitie hradu

ako aj pripraviť plán ochrany zámku Rihemberk (v súčasnosti je predmetom preskúmania). Pripravujú sa dodatočné technické, právne a finančné prieskumy, ako aj špecifické nástroje na podporu pilotného umiestnenia projektu na trhu PPP.

Cieľom pilotného projektu pre hrad Rihemberk je dosiahnuť široký verejný konsenzus o budúcom využívaní zámku, študovať situáciu a pripraviť všetku dokumentáciu potrebnú na plánovanie nového možného využitia hradu a použiť tieto závery a dokumentáciu na získanie finančných prostriedkov z rôznych zdrojov, vrátane trhu PPP.

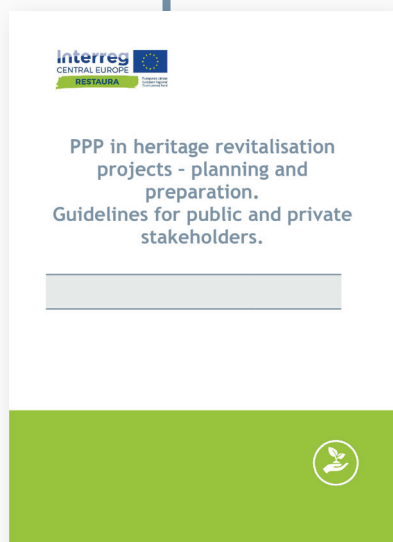
MESTO BUZET Palác Bigatto

Palác Bigatto je pilotným projektom a domovom miestnej zbierky krajských múzeí, ktorá sa nachádza v západnej časti starého mesta Buzet - vedľa hradieb. Jeho impozantná fasáda dominuje okolitému mestskému priestoru. Palác predstavuje pozoruhodnú monumentálnu hodnotu v Buzetskej staromestskej štvrti a ako taká si vyžaduje konzistentnú obnovu, ktorá začala v rokoch 1972 a 1973, kedy bola upravená pre miestne múzeum. Rovnako ako každé iné miestne múzeum, múzeum v meste Buzet zhromažďuje a vystavuje celý rad tradičných a moderných artefaktov, ktoré sa zvyčajne nachádzajú v tejto oblasti. Prostredníctvom aktivít pilotného projektu v rámci projektu RESTAURA vytvorí mesto Buzet všetky dokumenty potrebné na využitie PPP v súvislosti s paláci Bigatto vrátane "Konceptuálnej projektovej dokumentácie", "Právnej, finančnej a ekonomickej analýzy", "Analýza s cieľom určiť najpriaznivejšie potreby trhu a akčný plán" bude podporovať pilotný projekt vo fórach, ako sú stretnutia s investormi. Všetky tieto aktivity sú potrebné na vytvorenie PPP pre palác Bigatto a na obnovu výstavy Miestneho múzea s cieľom vytvoriť novú atrakciu pre návštevníkov múzea a starého mesta ako celku.

Hrad Rihemberk
Mesto Nová Gorica, 2012.
Foto: Boris Macarol

USMERNENIA: PROJEKTY PPP V REVITALIZÁCIÍ KULTÚRNEHO DEDIČSTVA - PLÁNOVANIE A PRÍPRAVA

PPP v projektoch revitalizácie kultúrneho dedičstva - plánovanie a príprava obsahuje usmernenia pre verejné a súkromné zainteresované strany založené na výsledkoch 4 pilotných akčných plánov realizovaných 4 miestnymi subjektmi:

- Mesto Buzet,
- Ekonomická univerzita v Bratislave,
- Mesto Nowy Dwór Mazowiecki,
- Mesto Nová Gorica.

Usmernenia budú obsahovať odporúčania prispôbené krajinám partnerov projektu, praktické šablóny a postupy z pilotných akcií, ktoré sú pripravené na použitie inými orgánmi. Usmernenia budú k dispozícii v decembri 2018.

INTERAKTÍVNY WEBOVÝ NÁSTROJ pre použitie PPP projektov v revitalizácii budov

Interaktívny webový nástroj prináša výhody prostredníctvom praktického zamerania sa na projekty revitalizácie a je k dispozícii v anglickom aj miestnom jazyku (PL, SK, SI, HR) s informatívnym a relevantným obsahom špecifickým pre každú krajinu. Cieľom tohto nástroja je zvýšiť profesionálne kompetencie a manažérske kapacity pre revitalizáciu a schémy PPP, aby používatelia boli istí, že iniciujú budúce PPP projekty.

Tento nástroj bude fungovať v angličtine a v každom jazyku zúčastnených partnerských krajín - chorvátčine, poľštine, slovinčine a slovenčine.

Internetový nástroj bude k dispozícii v máji 2018.

Viac informácií o projekte
RESTAURA

www.interreg-central.eu/restaura

KONTAKT

mesto Nowy Dwór Mazowiecki

Mariusz Łowicki
projektový manažér

✉ mariusz.lowicki@nowydwormaz.pl

☎ +48 22 51 22 238

